

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Magyar Nemzeti Múzeum
Budapest VIII.

ELŐFIZETÉS
Helyben 1. gnyegyed évre:
Vidékre pós. Itva 1:50 Pengő
Külföldre egy év. 3 dollár 1:80 Pengő

Megjelenik minden vasárnap.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Köszeg, Várkör 39.
Felelős szerkesztő és kiadó Rónai Frigyes.
Telefonszám 23

Ryiltér sora 32 fillér
Hirdetések millimétersoronként 6 fillér
Legkisebb hirdetés 120 P

Jégeső

hatással volt a város közönségére a multheti villanyár- és pótdófelemelési határozat. Ugy mint nyáron, mikor egy hirtelen felvonult zivatar elveri a határt és a sok megijedt ember végig futja földjét, gyümölcsösét, szőlőjét, hogy az elemi csapás mérveit vizsgálja, éppen olyan lázasan kelt szájról-szájra az adófelemelés elhatározása és az emberek még ma sem tudják megérteni, miért kellett ennek éppen most történnie, mikor a város hivatott vezetői ezt oly sürgősen szükségesnek nem tartják. A kisebbség tagjai, az erőltet viharágyuk, hiába igyekeztek a vést-hozó felhőket eloszlatni, a többségi akarat érvényesítette a maga hatálmát, amihez feltétlen joga van, de viseli is érte a felelőséget. — Mégis hiba volt részéről a kisebbség elhatalosító indítványát el nem fogadni. Az adósságmentesítés törekvése ez esetben nem annyira időszerű volt, hogy az indítványozott félelmi várakozásban meg nem egyezhettek volna. Mert, hogy adósságot fizetni kell, abban tisztában van mindenki, csak hogy nem helyes annak az erőszakolása, mikor számolni kell az adófizetők jelenlegi súlyos helyzetével, melyet még többel terhelni nem szabad. — Prémies bundában is meg kell érezni a nyomoruságos viszonyok között tengődő adókötelesek didergését. A sok szárnyra került mentegőtűzés között sokat szerepel a „nem akarom unokáimat megterhelni” kieszelt kábitószó. Ha majd kijózanodnak belőle, majd ráeszmélnék milyen közgazdasági fantazmagória az egész. Megcsináltuk a 90-es években aránylag rövid idő alatt a főgimnáziumot, az aszfaltozást, a villamos telepet, a vasutas árvaházat, az odavezető betonhidat, a Frigyes laktanyát stb. és már mind ki van fizetve, mi fizettük, nem maradt az unokákra semmi! A multra vetített ezen egyetlen reflektorsugár is elég ahhoz, hogy meglássák a valóságot és megkülömböztethessék a fantáziát a rémbeállításától. — A hosszulejárati kölcsöntől való irtózás, ami egyedüli helyesen elosztó, igazságosan szabályozó módja az adósság- vagy befektetési tőke törlesztésének, ezt józanul nem mellőzheti sem a nagyipar, sem a közgazdaság. Persze, szentigaz, hogy jobb és olcsóbb minden adósnak rövidebb idő alatt visszafizetni. Tudja ezt mindenki saját tapasztalataiból, mert hol van ma ember, üzem adósság nélkül, — de ha nem tudja és az erőszakos ut végzetessé lehet és viszont van módjában a gazdaságilag legrosszabb helyzetet elkerülni, akkor nem nehéz a helyes kiutat megtalálni. — Kár volt ebben meg nem egyezni. A közérdek ezt kívánta, A közvélemény így nyilatkozott meg. Ezt még a többségnek is respektálni kötelessége. Csak azon többség képezi az igazi többségi akaratot, mely a közvélemény többségmagnyilvánulásából szűri le tapasztalatait és elhatározását. Az adófelemelés kérdésében például a többség döntött, de a kisebbség mellett áll a közvélemény. * *

9581—1930. Felhívom az érdekeltek figyelmét arra, hogy az összes üzemek a nyári tej szakszerű kezeléséhez ill. hűtéséhez szükséges jégkészletek beszerzéséről idejében gondoskodni tartoznak, mert ezen kötelezettségük elmulasztása törvényes következményekkel jár.

9658—1930. Közölni teszem, hogy a mezőgazdaságot, a tölteket és gátakat veszélyeztető pézsmapocok irtása kötelező és mindenki pénzbüntetéssel sújtható, aki az irtást elmulasztja tekintettel arra, hogy a pézsmapocok szörmeje amugy is értéket képvisel, a megállapított jutalomdíjak kifizetése be lett szüntetve.

A városok és községek háztartása egy új törvény tervezetében.

Ez a törvényjavaslat olyan új helyzetet teremt a városok és községek életében, mely talán egyedülálló a maga nemében.

Megszünteti a pótdókievetés jogát és vállalja mindazon közigazgatási funkciókat, melyek amugy is az állam feladatát képezik. Ezért juttatott az állam régebben segélyeket, újabban bizonyos adónemeket a városok illetőleg községek céljára.

Nem is olyan régen e sorok írója éppen a költségvetés feletti bírálatában mutatta be azon összezszerű jegyzékét az állami funkcióknak, melyeket az állam helyett a város lát el és szembeállítva az államtól ezért átengedett jövedelmeket, eredménykép az mulatkozott, hogy utóbbi kb. 50.000 pengővel mulja felül, — vagyis ennyivel járult hozzá a legnagyobb kiadáshoz, az adminisztrációt végző tisztviselőknek a városiól kapott javadalmához, ami kb. felelőre a tehernek.

A törvényjavaslatot előkészítő ugylátszik ebből merithette országtapasztalatát és irányítása talán amugy is a centralizációhoz vezető alap-gondolat lévén, a jövőben egységes állami pótdókievetés és fogja a városok összes adminisztratív és egyéb költségeit fedezni. S miután az idő szerint a kisgazdapolitika képezi a kormányzás tengelyét, az erre elegendő 27%-ot felemelék 37%-ra, mert így 10% marad a városok terhébe számítva a községek közigazgatásának ellátására. Óvatosságból már is jelzik, hogy a tisztviselők javadalma az államiakkal egyenlő, ami t. i. kevesebbet jelent, de a városoknak jogában áll, ha van miből, pótilletményt adni.

Hogy azonban a közoktatás, vallás, rendészet, közegészségügy, katonai közigazgatás, adókezelés elátása milyen lesz, arra valóban kíváncsi lehet az egész ország, különösen pedig azon városok vagy községek, hol századok alatt fennálló egyéb jogviszony is kifejlődött.

A törvényjavaslat főindokolása az, hogy több pótdóival terhelik a közönséget mint amennyit elbir.

A belügyminiszter már legközelebb meghívta a városokat és vármegyéket tanácskozáásra, mely arra is kiterjed, hogy a létező üzemek revízió alá vétessenek és csak azokat tartás fenn, melyek a magángazdaságot nem érintik, hanem ennek indokolatlan konkurenciát csinálnak.

Ebben minden esetre nagyonegészséges az alapgondolat, de az állam ezt a szellemet érvényesítse első sorban saját üzeinél, s még inkább az általa támogatott szövetkezeteknél, mivel ez a közterhek rovására legnagyobb sérelmét képezi a magánvállalkozásnak, anélkül, hogy hasznára lenne a nagy fogyasztóközönségnek, mivel a szabadverseny sokkal eredményesebb ár-szabályozó hatással van.

A pótdókievetés jogának megszüntetésével, az autonom testületek jogai még szűkebbre fognak összezsugorodni, a közüzemek, nálunk az erdőgazdaság, építési anyagtermelés, villanyáramszolgáltatás, a kisebb királyi jogokból eredő jövedelmek kezelése fogja a városatyák gondját képezni és ha jól gazdálkodnak, ebből termelhetik ki azon tőkét, vagy annuitást, mely a város fejlődése érdekében szolgáló alkotásokra és ezek fenntartására szükséges. * *

Motoros vonatok közlekednek vasutunkon a déli órai oda- és visszautazásra. A már régen óhajtott ezen kísérlet kedvező eredményű.

Igazságok!

Írta: SÜLYOK FERENC kisgazda.

Megértem annak a dusgazdag milliomosnak az elhatározását, amikor elhagyta millióit, fényt és pompát, és beállt szolgának, ahol a legnehezebb fizikai munkát végezte, hogy elkövetett büneiért bünhődjék. Önként vállalta bünhődését. Igaz az is, hogy a mai világban sok bűn követődik el! Ezért bünhődés jár.

Nem tudom azonban elgondolni, hogy a jelen kor bünhődjék és pedig azonnal, a régmúltban elkövetett bűnökért.

Ma, amikor a gazdasági helyzet a legkritikusabb ponton áll, amikor a nélkülözés és nyomor ütötte fel tanyáját a legtöbb háztartásban, ma, amikor nap-nap után megjelenik nálam az igazi szegény nép egy-egy képviselője, és kérve kér, hogy adják neki italmérési engedélyt, a horát akarná értékesíteni hogy valami pénzhez jusson. Mennyi panasz, mennyi baj tárul elem ilyenkor. Minden tag megkapja az engedélyt, de amikor visszahozza lejártakor azt panaszolja, hogy nem ment az üzlet, nem kapott pénzt, nem tudja megfizetni az adót, pedig a végrehajtó már határnapot tűzött ki ellene, pedig még sürgősebben kellene listet, cipőt, ruhát, fát stb. venni, mert itt a tél.

A gazda szeretné megfizetni az adót, a kamatot és törleszteni a tőkéből, ehhez volna is eladó jószága, de sehogysem bírja értékesíteni, nem kell senkinek, hacsak 50%-os veszteséggel nem akar szabadulni tőle, de akkor pedig kell a pénz a teli szükségletre, így az adósság marad, még jó ha nem szaporodik a kamattal.

Egy másik ugy fizeti adóját, hogy elmegy a takarékbba, ott még van valami csekély hitele, aláír egy váltót, azután sirásra fakad, mert nem szerezheti meg családjá életfenntartási szükségletét. Így százával akadnak szerencsétlen bajba jutott emberek, akik önhibájukon kívül bünhődnek. A munkás is szeretné családjának megkeresni a kenyerét, de nem tudja, mivel a munkaadók ma-holnap oly ritkák lesznek, mint a fehér holló.

A kereskedő, az iparos, nem szállithatja le árujának, munkájának árát, mert nagy rezsvvel dolgozik, a legtöbb kamatos pénzből tartja fenn iparát, üzletét, az eladások és megrendelések pedig legnagyobbbrészt hitelbe történnek, de különben is megcsökkent minden téren az üzleti forgalom, mert ma mindenkinek addig lehet csak takarózni, amig a takaró ér. A vigasztalhatatlan helyzet napról-napra nő és folyton elviselhetlenebb lesz. A közeli jövőben nem is remélhető fordulat.

Igaz az, hogy a város gödörbe került, adóssággal megrakott szekerét igazító városatyák is ismerik azt a főparancsolatot, hogy „szeresd felebarátodat, mint tenmagadat”, és tudjuk, hogy a legjobb tudásuk, akaratuk és erőfeszítéssel igyekeznek a sülyedő szekeret kihuzni, hogy magmentsék polgártársaikat és Önmagukat, félős azonban, hogy a pótdófelemeléssel nem-e az ellenkezőt fogják elérni, a nyomor és elégedetlenség fokozását.

Igaz az is, hogy az adósságot meg kell fizetni, de akármennyire is gondolkodom a pro és contra véleményeken, mindinkább arra a meggyőződésre jutok, hogy a jelenlegi generáció addig amig a jelen gazdasági viszonyok fennállanak, a szanalásnak ezt a módját nem bírja ki és az adófizetők most még meg lehetett volna kimélni.

